

Kuhmon kaupungin talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028

Khall 21.10.2025 § 295

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarvio- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan.

Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Kuhmon kaupungin tilikauden tulos vuodelta 2024 on 1,578 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja edellisten tilikausien ylijäämä on 6,660 miljoonaa euroa.

Kuhmon kaupungin kunnallisveroprosentti vuodelle 2024 on 9,4 prosenttia. Kiinteistöveroprosentti on 0,98 ja maapohjan kiinteistövero 1,3 %.

Kuhmon kaupungin talousarvio vuodelle 2025 on kolmannesvuosiraportin 31.8.2025 mukaan toteutumassa noin -235 tuhatta euroa alijäämäisenä, kun budjetoituvaiheessa alijäämä oli -68 tuhatta euroa. Tulosennustetta heikentää kunnallisverotuottojen toteutuminen -555 tuhatta euroa budjetoitua pienempinä (verokehikko 9/2025), mikä on huomioitu elokuun ennusteessa. Kaupungin ja rakennusurakoitsija Peruspaasi Oy:n välille ehdotettu sovintosopimus toteutuessaan tuo kaupungille -155 tuhannen euron lisäkustannuksen, mitä ei ole budjetoitaessa voitu ottaa huomioon. Rahoitusarvopaperien syyskuussa toteutuneet myyntivoitot parantavat ennustetta tässä vaiheessa 240 tuhannella euroalla. Vuoden viimeisen päivän mukaan kirjanpitoon kirjattavat sijoitusten arvostukset vaikuttavat ratkaisevasti Kuhmon kaupungin tulokseen tilinpäätöksessä 2025.

Palvelualueiden esimiesten kanssa on käyty talous- ja tavoitekeskustelut viikoilla 40 ja 41. Keskustelujen pohjalta toteutetaan palvelualueiden ja tulosityksiköiden tavoitteiden asetantaa ja talouden suunnittelua. Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta käsittelee alustavasti talousarviota 9.10.2025 ja elinvoimavaliokunta 15.10.2025. Kaupunginhallitukselle tässä vaiheessa esiteltävät talousnumerot ovat suuntaa antavia. Talousarvion ensimmäisen hallituskäsittelyn jälkeen tavoitteita ja tulevia linjauksia täsmennetään.

Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota seuraavan kerran kokouksessaan 4.11.2025. Tuolloin tehdään päätös kaupungin veroprosenteista vuodelle 2026.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus aloittaa talousarvion käsittelyn ja käy yleiskeskustelun toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä investoinneista.

Merkitään, että asiantuntijana kuultiin controller Sirpa Seppästä.

Merkitään kokoustauko 18:08 – 18:18.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Khall 17.11.2025 § 316

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta on 9.10.2025 kokouksessaan käynyt alaistensa yksiköiden vuoden 2026 talousarvion lähetekeskustelun ja ohjeistanut talousarvion jatkovalmistelussa. Valiokunta käsittelee talousarviota seuraavan kerran 13.11.2025.

Elinvoimavaliokunta on käsitellyt talousarviota 2026 ja taloussuunnitelmaa 2026–2027 15.10.2025 pidetyssä kokouksessa. Valiokunta käsittelee talousarviota seuraavan kerran 12.11.2025.

Kaupunginhallituksen seuraavat kokoukset ovat 25.11.2025 ja 9.12.2025, jonka jälkeen talousarvio saatetaan käsiteltäväksi kaupunginvaltuuston 16.12.2025 pidettävään kokoukseen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus jatkaa talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 käsittelyä tehtyjen valmistelujen pohjalta.

Merkitään, että asiantuntijoina kuultiin palvelualuejohtajia.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Khall 25.11.2025 § 327

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Talousarvion valmistelua on jatkettu kaupunginhallituksen 17.11.2025 kokouksessa antamien lisäohjeistusten mukaisesti.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus jatkaa talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027–2028 käsittelyä tehdyn valmistelun pohjalta.

Merkitään, että asiantuntijoina kuultiin palvelualuejohtajia sekä controlleria.

Merkitään kokoustauko 16:24 – 16:34.

Merkitään kokoustauko 18:52 – 19:02.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Khall 08.12.2025 § 339

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Tilikauden 2025 tulosta rasittaa Kuhmon Yrityssammon osakkeiden arvonalennus -0,44 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 lähdettiin -0,68 miljoonan euron alijäämäisellä budjetilla. Loka-marraskuun lukujen pohjalta tehdyn talousennusteen mukaan talousarvio on kuitenkin toteutumassa noin 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäisenä. Verotulot ovat toteutumassa on -0,55 miljoonaa euroa odotettua heikompana. Sijoitusten tuottokehitys huhtikuun notkahduksen jälkeen OP-varainhoidon osalta ollut erinomainen ja Evlin osalta asetettujen tavoitteiden mukainen. Mikäli kehitys säilyy hyvänä vuoden loppuun, se parantaa tilikauden tulosta. Mikäli tulos mahdollistaa, toteutetaan tilinpäätösvaiheessa lisäpoisto esimerkiksi Piilolan koulun tasearvoon, jos kiinteistölle ei ilmene erityistä käyttötarvetta. Taseessa on kertynyttä ylijäämää 8,2 miljoonaa euroa.

Taseeseen kertyvästä ylijäämästä huolimatta sopeuttamisen paine ei ole poistunut mihinkään. Kaupungin lainojen vuotuiset lyhennykset ilman uutta talousarviolainaa ovat noin 3,5 miljoonaa euroa vuodessa aina vuosikymmenen loppuun saakka. Talousarviovuosi 2026 suunnitelmavuosi 2027 sisältävät noin 13,8 miljoonan lainavarauksen uuden terveysaseman ja paloaseman rakentamiseen kaupungin taseeseen. Kaupungin oma lainatarve vuonna 2026 on 3,0 miljoonaa euroa. Investointiohjelma 2026-2030 toteutuessaan kasvattaa velkataakka kohtuuttomasti. Samaan aikaan toiminnan rahavirta heikkenee merkittävästi muun muassa vuokratuottojen pienemisen ja palkkoihin sekä palvelujen ostoihin tehtävien indeksikorotusten myötä. Lisäksi verotulojen ja valtionosuuksien kasvu on vaimeaa.

Investointipaine vuosille 2026-2030 on yhteensä 32,9 miljoonaa euroa, mikäli rakennamme uuden uimahallin, teknisten töiden tilan ja liikuntasalin. Vaikka valtionosuusuudistus siirtyikin seuraavalle vaalikaudelle, odotettavissa on valtionosuuksien pieneneminen merkittävästi.

Vuonna 2025 uutta lainaa nostettiin 4,0 miljoonaa euroa ja lainamäärä tilinpäätöksessä 2025 on 32,1 miljoonaa euroa. Vuodelle 2025 suunnitelluista 6,0 miljoonan investoinnit näyttävät toteutuvan ennusteen mukaan noin 3,5 miljoonan euron suuruisina terveysasemainvestoinnin toteutumisen siirtyessä vuodella eteenpäin. Toteutuneista investoinneista isoimpana on Tuupalan puusiipi, joka valmistui syksyllä 2025 investointikustannusten ollessa noin 2,1 miljoonan euroa. Talousarvioon 2026 budjetoitava lainamäärä on 9,2 miljoonaa euroa. Laina tullaan nostamaan osissa investointien toteutumisen mukaan. Tarvittaessa hyödynnetään kuntatodistusta rahoituksen tarpeen optimointiin.

Kuhmon kaupungin tavoitteena on talouden kestävä kehitys. Taseen tasapainon lisäksi on syytä tavoitella lainakannan kasvun hillitsemistä. Investointien viisas toteuttaminen ja jaksottaminen ovat osa talouden sopeuttamista. Vaikka sote-investoinnit valmistuttuaan siirtyvät edelleen tytäryhtiön vastuulle, lainojen korko- ja lyhennyskustannukset rasittavat ensisijaisesti kaupungin taloutta jo kiinteistöjen rakentamisvaiheessa.

Talousarvion tulos näyttää 222 tuhatta euroa ylijäämää. Kaupunginhallituksen asettama tavoite oli nollatulos, ja marraskuun lopulla päätös hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittämisen toteutumisen siirtymisestä neljällä kuukaudella (1.5.2026 alk.) sekä valtionosuuksiin tullut pieni korotus käänsi tuloksen lopulta positiiviseksi. Suunnitelmavuosien luvut on johdettu suoraan talousarvion 2026 luvuista, ja täten suunnitelmavuosien tulos -188 tuhatta euroa tuloslaskelmalla näytettyä heikompi.

Valtuuston hyväksymä strategia ja linjaukset ovat ohjannee talousarvion laadintaa. Vaikka taloutta joudutaan sopeuttamamaan, kaupunki panostaa vuonna 2026 elinkeinojen edistämiseen ja investointien myötä Kalevalankankaan ja Woodpoliksen teollisuusalueen yritystoiminnan kehittymiseen. Panostusten myötä tavoitellaan pitkällä tähtäimellä elinvoiman ja verotulojen (positiivista kehittymistä) kasvua.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää omalta osaltaan hyväksyä vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman ja esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymistä. Kaupunginhallitus oikeuttaa taloushallinnon tekemään talousarviokirjaan teknisluontoisia korjauksia.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kvalt 16.12.2025 § 122
655/02.02.00/2025

Päätös Kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen.